80 Suzanne Oxenaar Interview Amsterdam

Artistic director and co-initiator of The Lloyd Hotel and Hotel the Exchange shares her unique concepts of combining art and culture with the

Interview Natre Wannathepsakul Photos Various photographers

Meet business of hotel. Suzanne Suzann

art4d: We wanted to talk to you in your role as the developer of the Lloyd Hotel and Hotel the Exchange both very unique and interesting hotels-

Suzanne Oxenaar: And the LLove Hotel.

art4d: And the LLove Hotel too. Because they are so different, I wanted to start by asking what is your definition of a hotel?

SO: I never thought about that. I think because our background is not hotelier, not for me and not also for my business partner [Otto Nan]. My background is as curator of modern art, specializing in art and public space. And my business partner is an art historian. So I think when we started thinking about the Lloyd Hotel in particular, it was about how can we make the luggage of our cultural guests visible? How can we exchange that? And the hotel seems to be a perfect place. I grew up in a museum in Holland, so I'm very used to a public space with a lot of art and special architecture, and as I had that kind of 24 hours around me, I think for us to make a hotel was to make a place where you can sleep, where you can eat, where you get in contact with the cultural situation of where you are at that moment and where you can share your cultural luggage.

art4d: So how did you arrive at the hotel instead of a restaurant or maybe a cultural space, an art gallery or something?

SO: Well, when I was 18 I had an art gallery for some years, and later I made a lot of shows everywhere but particularly in strange places like hospitals, prisons, psychiatric hospitals. I still am the chairman of the artists in residence [program] at one of the largest psychological hospitals in the Netherlands. I'm also one of the three founders of the Supperclub, first lounging restaurant ever, where you lay down while you're eating. For me that restaurant was in a way an instrument to host meetings, to host art projects, theater projects, film; it's an instrument in a certain way that you can have it working for you in many different ways. And for you I do not mean for me personally but for art or for culture or in a social or historical way, for instance, the Lloyd Hotel has a very heavy, strong history. That's a history that's not only about the building, it's also about the Netherlands, it's about Europe, it's about what's going on in the world. It has been built as a hotel for immigrants, then it became the first asylum seeker's place in the Netherlands, so during the beginning of the Second World War, it was made a prison by the Germans and it was a prison for Dutch collaborators, then it was a Jews' prison, then it was a building where artists had their studios and finally we turned it into a hotel and a cultural embassy but still this whole historical background is something that we are confronted with every day. Because every day people in whatever way have a relation with this history, so in that sense it is a hub maybe, maybe we should call it a hub.

art4d: So is the hotel like a natural extension from the work that you were already doing? The Lloyd Hotel, for example, sounds almost like it was just another venue in the cultural programs that you're involved in but it's also a functioning, commercial venture in the sense that it's a properly functioning hotel. In that sense, did you have to think about it differently from your previous projects when you were operating galleries and so on?

SO: Well yes, for me, I think to make a show is always, let's say it's a project. So you have the beginning and you have a clear end. You have a work time whereas a hotel, what was for me really new is that it's a 24-hour business, we have 80 people working here and so it's not only a hotel, it's also a community that you have here and for whom it's their work so it's a different responsibility. Also it is very different in that it's really our idea that we make a hotel for 100 years. It has existed for almost 100years and we continue it for 100 years [laughs].

art4d: That's a long time!

SO: Yeah, it's a long time, and that's also one of the reasons why we had to make some changes because we had to turn it into a hotel with about 117 rooms to make it financially possible, and also, it was quite, to say it mildly, very run-down when we went there. That's the reason why I chose MVRDV architects with the question: please escape from the history, but respect the part of the building that are architecturally or historically strong and make me 117 rooms in whatever way, you can use existing spaces, so that's why we have the mixture and it was also a perfect answer to our question, we wanted a hotel from 1–5 stars, and we want from 1-5 stars because basically as I told you I'm interested in the cultural backgrounds of my guests. So of course they have to pay to stay here but I

01, 03-05 ภาพบรรยากาศ ภายในส่วนต่างๆ Lloyd Hotel 02 V-table Lloyd โดย Christoph Seyferth 06 Suzanne Oxenaar

art4d: เราอยากคุยกับคุณเกี่ยวกับบทบาทการเป็น ดิเวลลอปเปอร์ให้กับโรงแรม Lloyd Hotel และ Hotel The Exchange ซึ่งโรงแรมทั้ง 2 แห่งต่างก็มีเอกลักษณ์ เฉพาะและน่าสนใจมาก

Suzanne Oxenaar: แล้วก็ยังมีโรงแรม LLove Hotel ด้วยค่ะ

art4d: ใช่ แล้วก็โรงแรม LLove Hotel ด้วย ซึ่งทั้งสาม แห่งก็ไม่เหมือนกันเลย ก่อนอื่นเลย เราอยากจะรู้นิยาม ของคำว่า 'โรงแรม' ของคุณเสียหน่อย?

SO: ฉันไม่เคยคิดถึงเรื่องนั้นเลย ฉันว่าเป็นเพราะ แบ็คกราวด์ของทั้งฉันและพาร์ทเนอร์ (Otto Nan) ไม่ใช่ ผู้ประกอบการด้านโรงแรม ตัวฉันเองเป็นภัณฑารักษ์ ้เกี่ยวกับโมเดิร์นอาร์ต โดยเฉพาะทางด้านศิลปะและ พื้นที่สาธารณะ ส่วนพาร์ทเนอร์ของฉันเป็นนัก ประวัติศาสตร์ศิลปะ ดังนั้นพอเราเริ่มคิดเกี่ยวกับโรงแรม Lloyd Hotel อย่างจริงๆ จังๆ ก็กลายเป็นว่าสิ่งที่เราพูด ถึงก็คือ เราจะทำให้วัฒนธรรมของแขกที่มาพักปรากฏ เด่นชัดขึ้นมาได้อย่างไร แล้วเราจะสามารถทำให้เกิดการ แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมนั้นได้ไหม ซึ่งโรงแรมก็ดู เหมือนจะตอบโจทย์เราทุกประการ ฉันเติบโตขึ้นมากับ พิพิธภัณฑ์ในฮอลแลนด์ ฉันก็เลยคุ้นเคยกับพื้นที่ สาธารณะที่เต็มไปด้วยงานศิลปะและสถาปัตยกรรม ชั้นยอดเป็นอย่างดี แล้วฉันก็คลุกคลีกับมัน 24 ชม.เลย ฉันเลยคิดว่าสำหรับเราแล้ว การทำโรงแรมคือการทำให้ สถานที่หนึ่งเป็นที่ที่คุณสามารถนอนได้ กินได้ เชื่อมโยง กับวัฒนธรรมเฉพาะหน้าของที่ที่คุณอยู่ ณ ขณะนั้นได้ รวมถึงสามารถแชร์วัฒนธรรมของตัวคุ้ณเองได้ด้วย

art4d: แล้วทำไมคุณถึงเลือกที่จะทำโรงแรม ทำไม ไม่เป็นร้านอาหาร หรือ พื้นที่ทางวัฒนธรรม ไม่ก็อาร์ต แกลเลอรี่ หรืออะไรทำนองนั้นล่ะ?

SO: ตอนที่ฉันอายุ 18 ฉันได้เป็นเจ้าของและดูแลอาร์ต แกลเลอรี่แห่งหนึ่งหลายปีอยู่เหมือนกัน ซึ่งฉันก็ได้จัด โชว์ต่างๆ มากมาย ในทกๆ ที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่ แปลกๆ อย่าง โรงพยาบาล คุก โรงพยาบาลจิตเวช แล้ว ฉันก็เป็นประธานของโปรแกรม Artists in Residence ที่ โรงพยาบาลจิตเวชที่ใหญ่ที่สุดในเนเธอร์แลนด์ นอกจาก นั้นฉันยังเป็น 1 ใน 3 ผู้ก่อตั้ง Supperclub ซึ่งถือเป็น lounging restaurant แห่งแรกด้วย ที่นั่นคุณจะสามารถ นอนเอกเขนกไปกินไปอย่างไรก็ได้ สำหรับฉันแล้วร้าน อาหารแห่งนี้เป็นอีกวิธีหนึ่งของการจัดงานพบปะ สังสรรค์ โปรเจ็คต์งานศิลปะ ละคร ภาพยนตร์ มันเป็น เครื่องมือที่คุณจะใช้ทำงานอะไรแบบไหนก็ได้ และ สำหรับพวกคุณด้วยเช่นกัน ฉันไม่ได้หมายถึงตัวฉันโดย เฉพาะนะ แต่รวมถึงทั้งศิลปวัฒนธรรม สังคม หรือ ประวัติศาสตร์ด้วย อย่างเช่น โรงแรม Lloyd Hotel นี้มี ประวัติศาสตร์ที่ทั้งเคี่ยวกรำและแข็งแกร่งมาก ซึ่ง ประวัติศาสตร์นั้นไม่ได้หมายถึงแค่ตัวตึกอย่างเดียว แต่ มันบรรจุเรื่องราวของเนเธอร์แลนด์หรือแม้กระทั่งยุโรป เอาไว้ตัวย มันบอกเล่าถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในโลก แรก เริ่มเดิมทีที่นี่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นโรงแรมสำหรับผู้อพยพ เข้าเมือง จากนั้นที่นี่ก็เลยกลายเป็นที่ลี้ภัยแห่งแรกของ เนเธอร์แลนด์ พอถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่นี่ก็ถูก เยอรมันใช้เป็นคุกสำหรับผู้สมรู้ร่วมคิดชาวดัตช์และชาว

ยิว หลังจากนั้นมันก็กลายมาเป็นสดูดิโอของเหล่าศิลปิน และตอนนี้เราก็เปลี่ยนมันให้เป็นโรงแรมและเป็น cultural embassy ซึ่งแบ็คกราวด์ทางประวัติศาสตร์ของ ที่นี่ทั้งหมดนั้นก็ยังคงอยู่และเป็นสิ่งที่เรายังคงต้องเจอใน ทุกๆ วัน และเพราะคนในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นใครก็ล้วนมี ความเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ด้วยกันทั้งนั้น ดังนั้นฉัน จึงคิดว่าที่นี่ให้ความรู้สึกของความเป็น hub มากกว่า ใช่ แล้วค่ะ เราควรจะเรียกว่าเป็น hub จะถูกต้องมากกว่า

art4d: ถ้าอย่างนั้นโรงแรมก็เป็นเหมือนการต่อยอดสิ่ง ที่คุณเคยทำมาตลอด ถูกไหม? อย่างโรงแรม Lloyd Hotel นี้ก็คล้ายกับเป็นอีกสถานที่หนึ่งในโปรแกรมเกี่ยว กับวัฒนธรรมของคุณที่คุณกระโดดเข้าไปร่วมแจมด้วย ซึ่งมันก็เป็นการลงทุนทางการค้าที่ใช้งานได้จริงๆ หมาย ถึงว่า มันเป็นโรงแรมจริงๆ เลย ในกรณีนี้คุณต้องมี กระบวนการคิดที่ต่างจากโปรเจ็คด์ที่ผ่านมาของคุณหรือ เปล่า อย่างเช่นตอนที่คุณบริหารจัดการแกลเลอรี่และ ลื่นจ2

SO: ใช่แล้วค่ะ สำหรับฉันแล้วปกติเวลาทำโชว์ เรียกได้ ว่าเป็นโปรเจ็คต์ๆ ไป ดังนั้นคุณจะมีเวลาเริ่มต้นและเวลา จบอย่างชัดเจน มีระยะเวลาของงาน ในขณะที่โรงแรม ซึ่งเป็นเรื่องที่ใหม่สำหรับฉันมากๆ เป็นธุรกิจที่ดำเนิน งานแบบ 24 ชม.เลย เรามีพนักงานทำงานกว่า 80 คน และที่นี่ไม่ได้เป็นเพียงแค่โรงแรมเท่านั้น แต่เป็นคอมมิวนิตี้ที่คุณจะต้องคำนึงถึงทั้งตัวโรงแรมเองและคนที่ ทำงานด้วย ดังนั้นจึงมีความแตกต่างกันในเรื่องของ ความรับผิดชอบ จริงๆ แล้ว มันต่างตรงไอเดียของเรา เองที่ตั้งใจจะทำโรงแรมให้มีอายุเป็น 100 ปีเลย หมาย ถึงตัวมันเองตอนนี้มีอายุเกือบ 100 ปีแล้ว แต่เราจะ ทำให้มีอายุต่อไปอีกร้อยปีเลยน่ะค่ะ (หัวเราะ)

art4d: นานไม่ใช่เล่นเลยนะนั่น!

SO: ใช่ค่ะ นานมาก และนั่นก็เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ว่า ทำไมเราต้องทำการเปลี่ยนแปลง เพราะเราตั่องการ ทำให้มันเป็นโรงแรมขนาด 117 ห้อง เพื่อทำให้มีความ เป็นไปได้ในทางสภาพการเงิน บอกตามตรง ตอนที่เรา เข้าไปที่นั่นค่อนข้างทรุดโทรมมากถึงมากที่สุด นั่นเป็น เหตุผลที่เราเลือกสถาปนิกจาก MVRDV มารับผิดชอบ งานนี้ พร้อมกับตั้งโจทย์ไว้ว่า ให้ฉีกแนวออกจากความ เป็นประวัติศาสตร์ แต่ต้องเคารพส่วนของตึกที่มีความ แข็งแกร่งทางสถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ด้วย แล้ว ก็ทำไงก็ได้ให้ได้ห้องจำนวน 117 ห้อง จะใช้สเปซส่วนใด ก็ได้ เราก็เลยได้โรงแรมนี้มาซึ่งก็ตอบโจทย์ของเราได้ อย่างไร้ที่ติ เราต้องการให้โรงแรมเป็นตั้งแต่โรงแรมหนึ่ง ดาวยันห้าดาวเลย ก็อย่างที่ฉันเคยบอกนั่นแหละค่ะ ว่า ฉันให้ความสำคัญในเรื่องแบ็คกราวด์ทางวัฒนธรรมของ แขกที่มาพัก แน่นอนว่าพวกเขาต้องจ่ายเงินเพื่อเข้าพัก ที่นี่ แต่ฉันก็อยากให้มันเป็นไปได้สำหรับทุกคน ไม่ว่า คุณจะยังเป็นแค่นักเรียนศิลปะอยู่หรือศิลปิ่นระดับแถว ห^{ุ้}นำแล้วก็ตาม ทั้งหมดสามารถอ^{ื่}ยู่รวมกันได้ที่โรงแรมนี้ แต่ก็อาจจะมีรายละเอียดที่แตกต่างกันอยู่บ้าง อย่างถ้า เป็นระดับหนึ่งดาว คุณก็จะต้องใช้ห้องน้ำรวม แต่ถ้าเป็น ระดับห้าดาวคุณก็จะได้อยู่ในห้องใหญ่ๆ สักห้องในตึกนี้ เรตราคาดังกล่าวยังใช้ในห้องอาหารของเราด้วย ก็คือ คุณสามารถที่จะดินเนอร์ด้วยอาหารสามคอร์สตบท้าย

want to make it possible whether you are a beginning art student or a top professional, all can stay here in the hotel and it means that for 1 star, you have a shared bathroom in the hall and 5 stars you can have a huge room somewhere in the building. That same mixture in price is also in our restaurant, so you can eat a 3-course dinner with a top wine and liquor at the end of your [meal], but you can also have French fries, drink water, and have an apple.

art4d: How does it bring out the cultural backgrounds of those who come to stay?

SO: So how we do that is that the cultural embassy is a non-profit foundation, now a non-profit foundation have members and the members are for instance, the museums in the Netherlands, universities, theaters. When they have guests, they inform us that they have guests and who they are and when they send a guest to the Lloyd Hotel they get a cultural discount because we like to have these cultural guests. So it means that when, let's say, an important movie director is coming from Thailand for the documentary film festival, the film festival informs me who it is, so that means that I can anticipate on my guests and I can think, to begin with. who are all the guests like that in the hotel or what is going on in the level of film or how can I introduce those guests or give them the possibility to present themselves in the hotel. Because often, like right now, I'm just back from Vancouver, I went to Vancouver because one of my hotel rooms was in a big show called Grand Hotel, one of the Llove hotel rooms. I am in Vancouver not as a tourist, I am on a professional basis, my trip is paid, I'm there to give a lecture and to do a workshop. They called me to hold a Llove Hotel room, which was designed by Richard Hutten, but I am there free and happy to give more lectures or to visit artists, you see what I mean? Because I'm not there as a tourist, in a way anybody can use my cultural luggage while I'm in Vancouver and I'm very happy to share that and this is something I noticed from many cultural people visiting, but it was my first time in Vancouver, so how do I get in contact with the cultural scene? So I did that by in advance asking the art gallery, I said, please while I'm there, I'm happy to go to an art school and do a lecture or you know whatever. So they organize that for me more or less but in a way there was no platform for me. While here in the Lloyd Hotel we always have a platform for this kind of situations.

art4d: How do you choose which designers to work with?

SO: Well, the choice for MVRDV, that was the architects, they are the first generation after Rem Koolhaas, who's a very famous Dutch architect and I knew them because I was their advisor with their first public building and I found them, as architects, very open and thinking about much more than only the building. Really trying to interfere with me about how to realize something like a cultural embassy, how to open up the building, how to play with all these concepts, because one of my question to them was: escape from the history, respect part of the building, give me rooms that are as large as possible but also bathrooms that are as large as possible, so it's kind of a contradiction. Use all the different, in the hotel there's a lot of different sizes, some rooms are very small, some are very high. People call the Lloyd Hotel a 'design hotel' but for me it's different, for me it is a hotel with a lot of design, It's a different attitude, for me I am interested in how each piece of design is telling a story about the history and the future of design, it's telling something of what is going on, that is why I have designs from all periods. So you can find a Rietveld chair but you can also find a bar made by Richard Hutten, or a room designed by Joep van Lieshout, because I choose these artists and designers so that I can communicate with my cultural guests, and the other guests as well, about what we are all thinking about. So nowadays of course it's much more fair trade, it's use of green materials, it is reusing old materials. The attitude is changing, so I like it to be possible that you can also see that in the hotel, because I see the hotel also as a beautiful room, and I don't know if you

know this concept, it's a concept that in Holland, in old farmhouses, you would have always one room and the room is called 'the beautiful room'. It's a room that you use when it is Christmas, or somebody marrying, or somebody dies. It's the room that you keep beautiful. Even when you're very poor you would have a very small beautiful room but you would still have it. So I see the whole Lloyd Hotel, in a way, as the beautiful room of the Netherlands, in the sense that I welcome the quests and I like to show the quests the best or the most interesting or the most touching of what we have at the moment. Right now we are celebrating [Nelson] Mandela, and I'm very happy that we have a painting by Marlene Dumas, who is a very famous Dutch painter and who's originally from South Africa, and she painted this portrait of Mandela, so that's our way to connect with our guests, both to culture, as to history, as to what is going on today.

art4d: Which project came after the Lloyd hotel?

SO: So what happened was we wanted to, or we were even asked and invited in many countries to start a Lloyd Hotel there and we were quite busy with that in Berlin and in Madrid. At the time we had a group of shareholders, who didn't want to do the adventure so we decided to buy them out so that we will have more freedom. That took us about a year and by the time we finished that, the [economic] crisis started, so we stopped doing things in those other countries and we decided to do the Llove Hotel in Tokyo for 6 weeks, with 6 Dutch designers, and 6 Japanese designers and I worked together with Japanese architect/designer Jo Nagasaka, it was an amazing project with an amazing concept. It's even funny that one of those, a whole room is now copied in a museum, I could have never expected that. Do you know the concept of the Llove Hotel?

art4d: Not in detail.

SO: When I came for the first time to Tokyo in 1984, I had this romantic idea about Zen gardens and I don't know, I had very a romantic image about Japan and suddenly I saw all these crazy Walt Disney kind of places and they [Japanese love hotels] always stayed in my mind. So it's now 3 years ago and there was an exchange then between the Netherlands and Japan, because the Dutch were the first ones to trade with the Japanese in the 17th century and somehow there was this possibility, you know, sometimes you have the feeling like now is the time to do this. It's a long story but we met this fantastic architect/designer Jo Nagasaka and we asked him to find a location for us and we found a wonderful wonderful location in the heart of the hip part of Tokyo, in Daikanyama, a building that even had a huge garden. So together we made this LLove Hotel and the interesting thing is that usually the love hotel is very inside orientated, it's very secretive, and you don't see who's coming in. In our love hotel it was totally opposite, you come in and everybody can see how you choose your room. What was so interesting was that it was opened by the Dutch ambassador and the Prefect

of Nara, which is like, you can hardly imagine anybody more conventional, and they liked it, because it was open, it was playful, it was really a different vision on love, but also a different vision on working together: a collection of designers, architects and artists who were inspiring each other.

art4d: How did Hotel the Exchange come about then?

SO: So then we have done the LLove Hotel and then we thought well, as it is still crisis why don't we do a hotel in Amsterdam. So that's how Hotel the Exchange started. We were looking in Amsterdam for a location, and the city government of Amsterdam gave us locations of possible places and to their surprise we chose one at the heart, heart. heart of Amsterdam in an old spot, entrance directly if you come from the station in the city. It is really the oldest street of Amsterdam; also we liked it because it's very alive and is very busy, quite opposite to the Lloyd. We were standing there, and the city government calls this the red carpet of Amsterdam and my business partner Otto Nan and I was standing there and Otto said well, to me it looks more like a catwalk, because such a diversity of people both in the ways they dress as where they come from, their nationality, is passing through there, and I'm talking about thousands of people.

So actually from there we started our concept, why don't we think about a hotel and fashion? Fashion because it came from the catwalk and also the hotel is quite close to the red light district of Amsterdam and in the red light district the city is trying to make more a mixture of, sex workers and fashion designers and designers to make it a more regular neighborhood. So we got the idea why don't we dress the rooms like models, which is a little bit strange in a way, because when a person wears clothes of course they are hanging down and the person is moving. Whereas a room, it is standing still, it's all different kinds of forms but nevertheless we found that interesting. We wanted to do it with starting professional designers, so we thought of working together with the Amsterdam Fashion Institute, that we know as an institute is working very professionally, they are used to working from concept to realization. So together with the directors of the

07 café ของ LLove Hotel
โดย Jo Nagasaka
08 เส้นด้านพลาสติกถูกน้ำมา
พันขึ้งภายในห้องของ LLove
Hotel เพื่อแบ่งสเปซในมิติที่
แปลกไป
09 เรื่อง sex ถูกนำมาใช้ใน
การออกแบบลวดลายกราฟิก
บนผ้าห่มและโคมไฟ
10 'in LLove' โดย Pieke
Bergmans นักออกแบบ
ผลิตภัณฑ์
11 'LLayers' โดย Richard

ด้วยไวน์หรือเหล้าชั้นดี ในขณะเดียวกันคุณก็สามารถ เลือกที่จะกินเพียงแค่เฟรนช์ฟราย น้ำเปล่า และแอปเปิ้ล สักลูกได้ด้วยเช่นกัน

art4d: แล้วจะดึงแบ็คกราวด์ทางวัฒนธรรมของแขกที่มา พักออกมาได้อย่างไร?

SO: นี่เป็นสาเหตุที่เราตั้ง cultural embassy ขึ้นมา ซึ่ง เป็นมูลนิธิที่ไม่ได้หวังผลกำไร และขณะนี้ทางมูลนิธิก็มี สมาชิ๊กเข้าร่วมหลายราย สมาชิกที่ว่าก็อย่างเช่น พิพิธ-ภัณฑ์ในเนเธอร์แลนด์ มหาวิทยาลัย โรงภาพยนตร์ เมื่อ สมาชิกแต่ละแห่งมีแขก พวกเขาก็จะแจ้งมายังเราว่า แขกเหล่านั้นเป็นใครและเมื่อแขกมาเข้าพักในโรงแรม Lloyd Hotel ก็จะได้รับส่วนลดทางวัฒนธรรม เพราะ พวกเราชอบที่จะต้อนรับแขกเหล่านี้ อย่างเช่น สมมติ ผู้กำกับหนังจากประเทศไทยมาที่นี่เพื่อร่วมงาน documentary film festival ทาง film festival ก็จะแจ้งเราว่า บุคคลผู้นี้เป็นใคร ซึ่งฉันจะได้เตรียมรับแขก และฉันยัง สามารถคิดกิจกรรมอื่นๆ ได้ต่อ เริ่มตั้งแต่ดูว่าแขกคน ไหนในโรงแรมที่มีความเชี่ยวชาญแบบเดียวกัน หรือดูว่า ตอนนี้วงการหนังไปถึงไหนแล้ว หรือเราจะสามารถ แนะนำแขกให้คนในโรงแรมรู้จักหรือเป็นไปได้แค่ไหนที่ จะให้แขกนำเสนอตัวเองในโรงแรม อย่างตัวฉันเองเมื่อ เร็วๆ นี้ ก็เพิ่งกลับมาจากแวนคูเวอร์ ฉันไปที่นั่นเพราะ หนึ่งในห้องในโรงแรมของฉันได้เข้าร่วมในงานแสดงครั้ง ใหญ่ชื่อว่า Grand Hotel ฉันไปแวนคูเวอร์ไม่ใช่ในฐานะ ของนักท่องเที่ยว แต่ในฐานะมืออาชีพ ซึ่งค่าใช้จ่าย สำหรับทริปครั้งนี้มีผู้จัดการให้ เพื่อขึ้นบรรยายและทำ เวิร์กซ็อป พวกเขาขอให้ฉันทำห้องแบบของโรงแรม LLove Hotel ซึ่งออกแบบโดย Richard Hutten ให้หน่อย ซึ่งฉันพร้อมและยินดีที่จะทำการบรรยาย มากไปกว่านั้น คือการพบปะเหล่าศิลปินที่นั่น นั่นเป็นเพราะฉันไม่ได้ไป ที่นั่นในฐานะของนักท่องเที่ยวน่ะสิ ซึ่งใครก็สามารถเรียนรู้ เรื่องทางวัฒนธรรมจากฉันได้ ในระหว่างที่ฉันอยู่ที่ แวนคูเวอร์นั้น ฉันยินดีที่จะแชร์เรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับ วัฒนธรรม และฉันก็สังเกตว่าคนอื่นๆ ที่ต้องเดินทางไป ทำงานอย่างนี้ก็รู้สึกเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามนั่นก็เป็น ครั้งแรกที่ฉันได้ไปแวนคูเวอร์ แล้วฉันหาทางเชื่อมโยง กับวัฒนธรรมของที่นั่นได้อย่างไรล่ะ? สิ่งที่ฉันทำการ บ้านมาล่วงหน้าก็คือไปขอร้องตามอาร์ตแกลเลอรี่ว่า 'ระหว่างที่ฉันอยู่ที่นั่น ฉันอยากจะไปตามโรงเรียนศิลปะ ต่างๆ เพื่อให้เลคเชอร์หรืออะไรทำนองนั้น' แล้วพวกเขา ก็จัดให้ฉันได้ตามคำขอ แต่อย่างไรก็ตามที่นั่นไม่มีเวที สำหรับฉัน ในขณะที่ที่นี่ใน Lloyd Hotel เรามีเวทีให้กับ เหตุการณ์ทำนองนี้อยู่เสมอ

art4d: คุณตัดสินใจเลือกนักออกแบบที่จะร่วมงานด้วย อย่างไร?

SO: เหตุผลที่ฉันตัดสินใจเลือก MVRDV นั้น เนื่องจาก พวกเขาเป็นสถาปนิกรุ่นแรกต่อจาก Rem Koolhaas สถาปนิกชาวดัตช์ผู้โด่งดัง และฉันก็รู้จักพวกเขาเพราะ เคยเป็นที่ปรึกษาในงานสร้างตึกงานแรกของพวกเขา และฉันก็พบว่าพวกเขาเป็นสถาปนิกที่เปิดกว้างและคิด อะไรที่มากกว่าแค่เรื่องของการสร้างตึก พวกเขาพยายาม ต่อยอดแนวคิดเรื่อง cultural embassy ว่าจะทำอย่างไร ให้ตึกมีความเปิดสู่สาธารณะ แล้วจะเล่นกับแนวคิดพวก นี้ทั้งหมดได้อย่างไร เนื่องจากโจทย์ที่ฉันให้พวกเขาก็คือ ให้ฉีกแนวออกจากความเป็นประวัติศาสตร์ แต่ต้อง

เคารพองค์ประกอบของตึกเดิม แล้วก็ทำอย่างไรก็ได้ให้ ได้ห้องที่ใหญ่ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมถึงห้องน้ำที่ ใหญ่ด้วย ซึ่งมันฟังดขัดกันหน่อยๆ ซึ่งเมื่อผสมผสาน ความแตกต่างนี้แล้ว ในโรงแรมจึงมีห้องหลากหลาย ขนาดมาก บางห้องก็เล็กสุดๆ บางห้องก็สูงมากๆ คน ทั่วไปเรียก Lloyd Hotel ว่าเป็น 'ดีไซน์โฮเต็ล' แต่สำหรับ ฉันแล้ว มันไม่ใช่ซะทีเดียว แต่เป็นโรงแรมที่มีหลาก หลายดีไซน์ต่างหาก ซึ่งมันเป็นแนวคิดที่ต่างกันนะ เพราะตัวฉันเองสนใจในเรื่องการใช้งานดีไซน์แต่ละชิ้น เป็นตัวบอกเล่าเรื่องราวในอดีตและเรื่องราวที่กำลังจะ เกิดขึ้นในอนาคต นั่นเป็นเหตุผลที่ว่าทำไมฉันถึงมีงาน ออกแบบในทุกยุคทุกสมัย คุณจะพบทั้งเก้าอื้ของ Rietveld พร้อมๆ กับบาร์ที่ทำขึ้นโดย Richard Hutten หรือห้องที่ออกแบบโดย Joep van Lieshout ซึ่งฉัน เลือกศิลปินและนักออกแบบเหล่านี้เพื่อที่จะอธิบายให้ แขกทางวัฒนธรรม รวมถึงแขกคนอื่นๆ ฟังได้ว่าพวก เรากำลังคิดเรื่องอะไรกันอยู่ ทุกวันนี้มันเป็นเรื่องของ fair trade ที่หันมาใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ หรือ การนำวัสดุเก่ากลับมาใช้ใหม่ ทัศนคติกำลังเปลี่ยนไป ซึ่งถ้าทำได้ ฉันก็อยากจะเห็นสิ่งนั้นในโรงแรมด้วย ฉัน มองว่าโรงแรมก็เหมือนห้อง 'beautiful room' ฉันไม่รัว่า คุณรู้จักแนวความคิดนี้หรือเปล่า มันเป็นแนวความคิด ในฮอลแลนด์โดยเฉพาะ ตามบ้านไร่เก่าๆ จะมีห้องหนึ่ง เรียกว่า 'the beautiful room' จะเป็นห้องที่คุณจะใช้ตอน เทศกาลคริสต์มาส หรือถ้ามีใครแต่งงาน หรือใครเสียชีวิต มันเป็นห้องที่คุณจะรักษาให้ดูดีอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าคุณจะ จน คุณก็สามารถมี beautiful room เล็กๆ ได้ ดังนั้นฉัน จึงมองว่า Lloyd Hotel เป็นเหมือนกับ the beautiful room ของเนเธอร์แลนด์ ซึ่งฉันจะต้อนรับแขกอย่างดี และโชว์อะไรซักอย่างที่ดีที่สุด หรือน่าสนใจที่สุด หรือน่า ประทับใจที่สุดที่เรามีในขณะนั้นให้แขกได้ชม อย่างเช่น ตอนนี้ เรากำลังเฉลิมฉลองให้กับ Nelson Mandela และ ฉันก็ภูมิใจนำเสนอภาพวาดของ Marlene Dumas จิตรกร ชาวดั๊ตช์ผู้โด่งดัง ซึ่งเธอมาจากแอฟริกาใต้ เธอเป็นคน วาดรูปพอร์ตเทรตของ Mandela ให้กับเรา ซึ่งนี่แหละ คือวิธีการที่เราใช้สื่อสารกับแขกทั้งที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน

art4d: คณทำอะไรต่อจาก Lloyd Hotel?

SO: เรารับการทาบทามและเชิญชวนจากหลายๆ ประเทศให้ไปทำโรงแรม Lloyd Hotel ที่นั่น ซึ่งเราก็ กำลังยุ่งกับโปรเจ็คต์นี้ในเบอร์ลินและมาดริด ซึ่งเราเคย มีกลุ่มผู้ถือหุ้นซึ่งไม่อยากจะเสี่ยงมาก เราเลยตัดสินใจ ซื้อหุ้นของพวกเขาคืน เพื่อเราจะได้มีอิสระมากขึ้น ซึ่ง นั่นใช้เวลาเป็นปีแน่ะ และกว่าเราจะเคลียร์เสร็จ ก็เกิด วิกฤตเศรษฐกิจขึ้นพอดี เราเลยหยุดการลงทุนในประเทศ อื่นๆ และหันมาทำ LLove Hotel ในโตเกียวเป็นเวลา 6 สัปดาห์ กับดีใชเนอร์ชาวดัตช์ 6 คน และดีไซเนอร์ชาว ญี่ปุ่นอีก 6 คน และฉันก็ได้ทำงานร่วมกับสถาปนิกชาว ญี่ปุ่นอีก 6 คน และฉันก็ได้ทำงานร่วมกับสถาปนิกชาว ญี่ปุ่น Jo Nagasaka ด้วย มันเป็นโปรเจ็คต์ที่สุดยอดกับ คอนเซ็ปต์ที่ยอดเยี่ยม ที่ตลกก็คือ หนึ่งในห้องจากโปร-เจ็คต์นั้นถูกก็อปปี้ไปทำในพิพิธภัณฑ์ด้วย เป็นอะไรที่ฉัน ไม่คาดคิดมาก่อนเลยนะ คุณรู้ใหมว่าคอนเซ็ปต์ของ โรงแรม LLove Hotel เป็นแบบไหน

art4d: เราพอรู้มาบ้าง แต่ไม่ละเอียดนัก

SO: ครั้งแรกที่ฉันมาโตเกียวเมื่อปี 1984 ในหัวฉันเต็ม ไปด้วยไอเดียโรแมนติกเกี่ยวกับสวนแบบเซนและภาพ โรแมนติกต่างๆ เกี่ยวกับญี่ปุ่น และทันใดนั้น ฉันก็เห็น สถานที่แบบประมาณว่า Walt Disney และ love hotel แบบญี่ปุ่น ซึ่งภาพนั้นก็ติดอยู่ในใจฉันมาโดยตลอด เมื่อ สามปีที่แล้วมีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างเนเธอร์แลนต์ และญี่ปุ่น เนื่องจากดัตช์คือประเทศแรกที่ทำการค้า กับญี่ปุ่นเมื่อสมัยศตวรรษที่ 17 ซึ่งทำให้ฉันเห็นความ เป็นไปได้ เหมือนกับว่านี่แหละคือโอกาสล่ะ จริงๆ แล้ว เรื่องมันยาวมาก เราพบกับ Jo Nagasaka สถาปนิกและ ดีไซเนอร์ และเราก็ถามเขาเกี่ยวกับการหาโลเคชั่น และ เราก็ได้พบกับโลเคชั่นที่สุดยอดของสุดยอดในใจกลาง ย่านสุดฮิปของโตเกียว นั้นก็คือที่ Daikanyama มันเป็น ตีกที่มีสวนขนาดใหญ่อย่างไม่น่าเชื่อ หลังจากนั้น เราก็

school we made a kind of procedure in which we finally chose 12 students and two alumni to do the project with us. In the atelier, it was a combination of the students, fashion designers; we had a group of students who wanted to become just the tailors who make the clothes and we had the builders of the building.

This is something I'm really interested in, this kind of process, and of course we had to really teach these students, like they had to make a sweater as big as a whole room so then we decided to work together with Ina-Matt, Ina [Meijer] and Matthijs [van Cruijsen], is a designer duo who I used to work with, both with textile and with design, and to help us help the students, so to say. And we worked together with the Dutch Textile Museum who are used to realizing exceptional new ideas about textile because for all the rooms new textiles had to be prepared. Finally we made almost 1 kilometer of new textile, all different, so that was a fantastic, fantastic experience for the students but also for us.

It became, it was very very extreme, conceptual rooms where you come into the room and you don't see anything because it's a camera obscura, only when you have your windows closed suddenly you see the outside upside down projected on your walls. There's also a room where you sleep in the pleats of a T-shirt, a white T-shirt that's so comfortable, that room is the pleats. Then we have a cafe, Cafe Stock, and in Cafe Stock we have very interesting wall design because the designers Ina-Matt asked everybody to draw a bird with a fashion accessory and that created a very, very personal diversity of crazy birds with special accessories, which finally became our logo for the cafe.

And then we were standing in front and we thought what else do we need here and then we thought why don't we start a shop? So then that's our small shop Options! where we have nice things from all over the world but also where we have the possibility of producing textiles and all those things that were created for the hotel. From the Lloyd Hotel we knew that some products made by the designers are so interesting that we want to put them in the market. Also Options! is made so that we can host, let's say, a fashion show in there if we want and we keep the contact with these young fashion designers that worked for us to give them a possibility to present themselves.

art4d: Then the targeted guests are a little bit different to the Lloyd Hotel?

SO: Yes, it's different. It's actually very different in the sense that the Lloyd Hotel has an enormous public space, which is open day and night with a library of 7,000 books with always something going on, an exhibition or whatever. Whereas Hotel the Exchange is much smaller, 63 rooms but also smaller because it's 3 houses and the middle house is from the 17th century and is this kind of really narrow houses, very intimate. In The Exchange, the rooms are very strong conceptually, each one of them, so it's a whole different experience actually.

art4d: Could you talk about some of your upcoming or future projects?

SO: Yes. Do you know Amsterdam?

art4d: No, not really.

SO: Well, I can explain to you. In Amsterdam, there are a lot of canals like in Venice and there's an extreme amount of bridges. Now each bridge has quite a strong architecture and on the bridges you would have a so-called 'bridge house'.

art4d: What is a bridge house?

SO: Well, to open the bridge, you need a little house so that the men who are opening the bridges are not standing in the cold.

art4d: What do you mean by opening the bridge?

SO: When a ship is passing, the bridge has to open and there are many systems for it but most systems nowadays go electric. But what happens is a ship is coming, the bridge watcher sees the ship is coming, he stops the normal traffic from going over the

- 12 'Crinoline cage' โดย Sofie Sleumer
- 13 'Eighties room' โดย Roos Soetekouw
- 14 'Unaware Reality' โดย Iris Kloppenburg
- 15 'Marie-Antoinette' โดย Roos Soetekouw
- 16 'Odd Room' โดย Ina Matt

bridge and he opens the bridge so that the ship can go to the next location.

art4d: Ok, I see.

SO: So if you imagine that each bridge is built by an architect, you can imagine that each little house for the bridge watcher is like a jewel because the architects put a lot of energy into that. Now in Amsterdam we have a lot of those bridges and a lot of those bridge houses from all centuries and in all neighborhoods. Now the bridge opening will be digitalized and we made a plan to make a large hotel because we would make all these bridge houses into hotel rooms. So it means that you would get not only hotel rooms from all periods starting from the 17th century until today but also in all neighborhoods: north, south, east, west, always connected to water and it will all be kind of stand-alone little hotel rooms.

art4d: Is it still in the conceptual stages or how far has it progressed?

SO: No, if all goes well we have to put seven bridge houses/hotel rooms, we call them 'Sweets', sweet as in something sweet to eat, everywhere in the city. And we do this together with an architect called Matthijs Bouw.

art4d: When is this?

SO: Beginning of 2014.

art4d: It sounds very exciting.

SO: Yes, it's so pretty because you know you have to research the neighborhood, like where do you send your guests for breakfast or for dinner or what's specific in that neighborhood. So it gives a very different vision of your own city also.

art4d: So literally, it's just a room and then for all the services, the guests are directed into the city?

SO: Yes.

art4d: That's very interesting. Do you want to add anything about this project?

SO: It's just exciting and I think from a more sociological point of view, it's very interesting to do this project, to do the research on all the architecture, to do the research on the neighborhood, you get to know the neighborhood really well and to be able to send our future guests everywhere, I think it's good. It will be a crazy project again, very practical, easy housekeeping by boat something like that [laughs].

Suzanne Oxenaar s.verwiel@lloydhotel.com

ทำ LLove Hotel ด้วยกัน ที่น่าสนใจก็คือ ตาม love hotel ปกติมักจะมีความเป็นส่วนตัวมาก คือจะดูลับสุดๆ คุณจะไม่สามารถเห็นได้เลยว่าใครเข้าไปในนั้นบ้าง แต่ love hotel ของเรานี่ตรงกันข้ามโดยสิ้นเชิงเลย เมื่อคุณ เดินเข้ามา ทุกคนจะเห็นหมดว่าคุณเลือกห้องแบบไหน และที่น่าสนใจสุดๆ คืออะไรรู้ใหม ที่นี่ทำการเปิดโดย เอกอัครราชทูตของเนเธอร์แลนด์ และนายอำเภอประจำ เมืองนารา ซึ่งคุณนึกไม่ถึงใช่ไหมล่ะว่าคนที่ดูทางการ ขนาดนั้นจะชอบที่นี่ ก็เพราะมันเปิดเผยน่ะสิ แล้วก็ดู สนุกสนาน เป็นอีกมุมมองหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องความรัก แล้วก็เป็นอีกมุมมองของการทำงานร่วมกันด้วย ทั้งกลุ่ม ตีไซเนอร์ สถาปนิกและศิลปินต่างก็เป็นแรงบันดาลใจ ซึ่งกันและกัน

art4d: แล้วไอเดียเรื่อง Hotel The Exchange ล่ะ เกิดขึ้น ได้อย่างไร?

SO: พอเราเสร็จสิ้นกับโปรเจ็คต์ LLove Hotel แล้ว เราก็ มาคิดว่าในช่วงที่ยังเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจอยู่เช่นนี้ ทำไมเราไม่ลองทำโรงแรมในอัมสเตอร์ดัมดูบ้างล่ะ ซึ่ง นั่นเองคือจุดเริ่มต้นของโรงแรม Hotel The Exchange เราตามหาโลเคชั่นในอัมสเตอร์ดัมอยู่ซักพัก และรัฐบาล ส่วนท้องถิ่นของกรุงอัมสเตอร์ดัมก็ให้โลเคชั่นมาจำนวน หนึ่งที่มีความเป็นไปใด้ และพวกเขาก็ประหลาดใจมากที่ เราเลือกใจกลางของกลางของกลางของอัมสเตอร์ดัมใน จุดที่เก่าแก่จุดหนึ่ง ถ้าคุณมาจากทางสถานีในเมืองก็ตรง ้เข้ามาได้เลย มันเป็นถนนที่เก่าแก่ที่สุดของอัมสเตอร์ดัม แล้วเราก็ชอบมันมากเพราะมันดูมีชีวิ่ตชีวาและดูจอแจ สุดๆ ตรงข้ามกับ Lloyd เลย ตอนที่เรายืนอยู่ตรงนั้น รั้ฐบาลส่วนท้องถิ่นบอกว่าที่นี่คือ red carpet แห่งอัม-สเตอร์ดัม แล้วพาร์ทเนอร์ของฉัน Otto ก็พูดว่า สำหรับ ผมนี่มองดูเหมือนแคทวอล์กมากกว่า เพราะผู้คนที่เดิน สวนสนาม[ี]กันที่นี่ดูต่างกันทั้งการแต่งตัว สถาน[ี]ที่ที่พวก เขาจากมา และสัญชาติ และฉันกำลังพูดถึงคนจำนวน เป็นพันๆ นะ

และนั่นเองเราก็ได้เริ่มคอนเซ็ปต์นี้ขึ้น ทำไมเรา ไม่นำโรงแรมกับแฟชั่นมาไว้ด้วยกันล่ะ? แฟชั่นมาจาก ไอเดียเรื่องแคทวอล์ก แล้วโรงแรมก็อยู่ใกล้กับย่านโคม-แดง (red light district) ของอัมสเตอร์ดัมมากๆ และใน ย่านโคมแดงนี้ ก็ทำให้ทั้ง sex worker แฟชั่นดีไซเนอร์

และดีไซเนอร์ ต่างก็มองดูเหมือนเป็นเพื่อนบ้านกัน ธรรมดาๆ แล้วเราก็ได้อีกไอเดียว่า ทำไมเราไม่แต่งห้อง ให้เหมือนเป็นนางแบบล่ะ อาจจะดูแปลกๆ อยู่สักหน่อย เมื่อคนใส่เสื้อผ้า เสื้อผ้าก็จะห้อยลงมา แล้วคนก็เคลื่อน-ไหวได้ในเสื้อผ้านั้น ในขณะที่ห้องจะอยู่นิ่งๆ มันเป็นเรื่อง ของการใช้ฟอร์มที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม เราว่า นั่นแหละที่น่าสนใจ เราอยากจะทำงานนี้กับดีไซเนอร์ หน้าใหม่ และเราก็นึกถึง Amsterdam Fashion Institute ขึ้นมา ซึ่งเรารู้ว่าสถาบันแห่งนี้ทำงานได้อย่างมืออาชีพ สุดๆ และพวก[้]เขาก็คุ้นเคยกับการทำงานที่เริ่มตั้งแต่ ุ คอนเซ็ปต์ไปจนถึงการทำให้เป็นรูปเป็นร่างจริงๆ ออกมา จากนั้นด้วยความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรี๋ยน เรา ก็ได้เริ่มกระบวนการสรรหาดีไซเนอร์ และในที่สุดเราก็ได้ นักศึกษา 12 คน และศิษย์เก่าอีก 2 คน มาเนรมิตโปร เจ็คต์นี้ให้กับเรา ใน atelier จึงเป็นการผสมผสาน ระหว่างนักศึกษาและแฟชั่นดีไซเนอร์ ซึ่งเราก็มีกลุ่มนัก-ศึกษาผู้ต้องการเป็นช่างเสื้อตัดเสื้อผ้าโดยเฉพาะและเรา ก็มีกลุ่มช่างก่อสร้างด้วย

ฉันเป็นคนที่ให้ความสนใจในเรื่องของกระบวนการ มาก และแห่นอนว่าเราต้องชี้แนะนักศึกษาเหล่านี้อยู่บ้าง อย่างเรื่องที่พวกเขาต้องทำสเวตเตอร์ตัวใหญ่ที่สามารถ คลุมห้องได้ทั้งห้อง ดังนั้น เราเลยตัดสินใจที่จะทำงาน ร่วมกับคู่หูดีไซเนอร์ Ina-Matt (Ina Meijer และ Matthijs van Cruijsen) ที่ฉันเคยร่วมงานด้วย ในเรื่อง ของผ้าและดีไซน์ และทั้ง 2 ก็ช่วยเราช่วยกลุ่มนักศึกษา ด้วย นอกจากนี้เรายังได้ร่วมกับ Dutch Textile Museum ผู้คุ้นเคยดีเกี่ยวกับไอเดียใหม่ๆ ในเรื่องผ้า เนื่องจากห้อง ทุกห้องจะต้องเตรียมผ้าใหม่ทั้งหมด สุดท้ายแล้วเรา ออกแบบผ้าขึ้นมาใหม่ยาวถึง 1 กิโลเมตร ซึ่งมีความ แตกต่างกันทั้งหมด นั่นแหละที่วิเศษ เป็นประสบการณ์ สุดวิเศษสำหรับพวกนักศึกษาและของเราด้วย

ผลที่ได้ออกมามันสุดเหวี่ยงมาก เป็นห้องสไตล์
คอนเซ็ปชวลจ๋าๆ ที่เมื่อคุณเดินเข้าไปในห้องแล้วคุณจะ
ไม่เห็นอะไรอย่างอื่นเลยนอกจาก camera obscura ซึ่ง
เป็นเครื่องมือช่วยในการวาดภาพของจิตรกรและศิลปิน
ในศตวรรษที่ 17-18 และเพียงแค่คุณปิดหน้าต่างลง
ทันใดนั้นคุณจะเห็นข้างนอกเป็นภาพกลับหัวกลับหาง
ฉายไปที่กำแพงห้อง ในขณะที่บางห้องคุณจะเหมือน
นอนอยู่ในเสื้อยืดอัดพลีต หรือเสื้อยืดสีขาวที่แสนสบาย
ซึ่งตัวห้องเองเป็นส่วนพลีต นอกจากนี้เรายังมีคาเพ่ชื่อ
Stock และกำแพงของ Café Stock ก็มีดีไซน์ที่ไม่ธรรมดา
เพราะดีไซเนอร์ Ina-Matt ได้ขอให้ทุกคนวาดรูปนกใส่
accessories ต่างๆ ซึ่งทำให้เราได้เห็นพวกนกหลุดโลก
หลากหลายสไตล์กับ accessories สุดสร้างสรรค์ และ
กลายมาเป็นโลโก้ของคาเฟ่นี้อีกด้วย

ทีนี้เราก็มายืนคิดกันอีกว่า อะไรที่เรายังอยากให้มี อีกที่นี่ และเราก็ปิ๊งไอเดียขึ้นมาว่า ทำไมเราไม่ทำร้าน ขายของล่ะ และซ็อปเล็กๆ ชื่อ OPTIONS! ก็เกิดขึ้น ซึ่ง เป็นที่ที่เราสรรหาของดีจากทั่วโลกมาไว้ และเราก็อยาก จะผลิตพวกเท็กซ์ไทล์และของต่างๆ ที่มีในโรงแรมมา วางขายที่นี่ด้วย จากประสบการณ์ที่ Lloyd Hotel ทำให้ เรารู้ว่าผลิตภัณฑ์บางอย่างที่ดีไซเนอร์ทำขึ้นสำหรับโปร-เจ็คต์มีความน่าสนใจมากๆ ซึ่งเราก็อยากลองวางขายใน ตลาดดู สำหรับร้าน OPTIONS! นี้ เกิดขึ้นเพื่อที่เราจะ จัดแฟชั่นโชว์ในนั้นได้ถ้าเราต้องการ และเราก็จะติดต่อ กับดีไซเนอร์รุ่นเยาว์เหล่านี้เรื่อยๆ ให้ทำงานกับเรา ซึ่ง เป็นอีกทางหนึ่งในการนำเสนอผลงานพวกเขา

art4d: เช่นนั้นแล้วกลุ่มเป้าหมายของลูกค้าที่นี่จึงต่าง จากที่ Lloyd Hotel ด้วยหรือเปล่า?

SO: ใช่ค่ะ ต่างกัน ซึ่งจริงๆ แล้วต่างกันมากๆ เลยใน ส่วนที่ว่า Lloyd Hotel มีพื้นที่สาธารณะขนาดใหญ่ ซึ่ง เปิดตลอดทั้งวันทั้งคืน พร้อมด้วยห้องสมุดที่มีหนังสือ กว่า 7,000 เล่ม และมีความเคลื่อนไหวต่างๆ อยู่เสมอ อย่างเช่น นิทรรศการ เป็นต้น ในขณะที่ Hotel The Exchange มีขนาดเล็กกว่ามาก คือมีห้องเพียงแค่ 63 ห้อง ซึ่งที่เล็กกว่าก็เพราะ ที่นี่ทำจากบ้านสามหลังติดกันและ บ้านหลังตรงกลางก็เป็นบ้านสมัยศตวรรษที่ 17 ซึ่งมี ลักษณะแคบๆ ในโรงแรม The Exchange นี้ แต่ละห้อง จะมีความเป็นคอนเซ็ปชวลจัดๆ ซึ่งจะได้ประสบการณ์ที่

ต่างไปจากที่ Lloyd Hotel โดยสิ้นเชิง

art4d: คุณช่วยเล่าเกี่ยวกับโปรเจ็กต์ในอนาคตให้พวก เราฟังหน่อยได้ไหม?

SO: ได้เลย คุณรู้จักอัมสเตอร์ดัมหรือเปล่าล่ะ

art4d: อืม ก็ไม่เชิงนะ

SO: ถ้าอย่างนั้น ฉันจะอธิบายให้คุณพังก็แล้วกัน ใน อัมสเตอร์ดัมจะมีคลองเยอะมาก เหมือนอย่างในเวนิซ เลย และก็มีปริมาณสะพานเยอะสุดๆ ด้วย ซึ่งสะพาน แต่ละแห่งจะมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เป็นตัวของตัวเอง ตั้งอยู่บนสะพานจะมีที่เรียกกันว่า 'bridge house'

art4d: bridge house คืออะไร?

SO: ในการเปิดสะพาน คุณต้องมีบ้านเล็กๆ สำหรับคน เปิดสะพานเพื่อที่ว่าพวกเขาจะได้ไม่ต้องยืนทนความ หนาวจนเกินไป

art4d: หมายความว่าอย่างไร ทำไมต้องเปิดสะพานด้วย?

SO: เมื่อเรือผ่านมา สะพานจะต้องเปิดออกและมีระบบ ที่ซับซ้อนมาก ซึ่งในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นระบบไฟฟ้าไป หมดแล้วนะ พอเรือผ่านมา ยามสะพานก็จะเห็น เขาก็ ต้องหยุดสัญญาณจราจรของรถที่ต้องข้ามสะพาน จาก นั้นจึงค่อยเปิดสะพานเพื่อให้เรือผ่านไปได้

ทีนี้ คุณลองคิดดูสิว่า สะพานแต่ละสะพานสร้างขึ้น โดยสถาปนิกหนึ่งคน พอจะจินตนาการออกไหมว่า บ้าน เล็กๆ แต่ละหลังที่สร้างขึ้นสำหรับยามสะพานนั้นเป็น เหมือนอัญมณีเลยนะ เพราะสถาปนิกจะต้องลงแรงมาก ลงไปในนั้น ตอนนี้ในอัมสเตอร์ดัมมีสะพานและ bridge house เยอะมาก ที่สะสมมาจากทุกๆ ศตวรรษและยังมี ย่านใกล้เคียงในละแวกนั้นด้วย ถ้าหากระบบเปิดสะพาน เปลี่ยนเป็นระบบดิจิตัลแล้ว เราก็มีแผนจะทำโรงแรม ขนาดใหญ่เชียวล่ะ เพราะเราจะแปลงโฉม bridge house เหล่านี้ให้กลายเป็นโรงแรม หมายความว่า คุณจะไม่ได้ เพียงแค่ห้องโรงแรมตั้งแต่สมัยเมื่อศตวรรษที่ 17 จนถึง ปัจจุบันนี้เท่านั้น แต่ยังอยู่ในทุกมุมเมืองด้วย ทั้งทาง เหนือ ใต้ ออก ตก ทั้งหมดเชื่อมต่อกันด้วยน้ำ เรียกได้ว่า นี่จะกลายเป็นห้องโรงแรมเล็กๆ แบบ stand alone นั่นเอง

art4d: โครงการนี้ยังอยู่ในขั้นของกระบวนการคิด หรือ พัฒนาไปไกลถึงขั้นไหนแล้ว?

SO: ถ้าทุกอย่างไปได้สวย เราจะสร้าง bridge house 7 แห่งทั่วเมือง ให้เป็นห้องของโรงแรม ซึ่งเราจะเรียกมัน ว่า 'Sweets' sweet ในความหมายเหมือนลูกกวาดที่เรา กินๆ กัน และเราวางแผนจะทำโปรเจ็คต์นี้กับสถาปนิก Matthijs Bouw

art4d: แล้วคุณวางแผนจะทำเสร็จกันเมื่อไหร่? SO: ช่วงต้นปี 2014 นี้

art4d: ฟังดูน่าตื่นเต้นมากเลยทีเดียว

SO: ใช่ค่ะ เพราะคุณจะต้องทำวิจัยเกี่ยวกับบริเวณนั้น อย่างเช่นคุณจะส่งแขกไปทานอาหารเช้าหรือดินเนอร์ ที่ใหนดี หรือละแวกนั้นมีอะไรน่าสนใจเป็นพิเศษหรือ เปล่า ซึ่งนี่มันให้มุมมองใหม่ๆ เกี่ยวกับเมืองนี้แก่ฉันด้วย

art4d: เช่นนั้นจริงๆ แล้ว นี่ก็จะเป็นเพียงแค่ห้องพัก เท่านั้น ส่วนบริการอื่นๆ แขกที่มาพักต้องเข้าไปในเมือง ถูกไหม?

SO: ถูกเผงเลย

art4d: เป็นโปรเจ็คต์ที่น่าสนใจมาก คุณอยากฝากอะไร เพิ่มเติมเกี่ยวกับโปรเจ็คต์นี้ไหม?

SO: ฉันตื่นเต้นมากที่จะทำโปรเจ็คต์นี้ ซึ่งฉันคิดว่าในแง่ ของสังคมวิทยา โปรเจ็คต์นี้น่าสนใจมากๆ ตรงที่ต้องทำ วิจัยเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับบริบท คุณจำเป็น ต้องรู้จักกับนั้นๆ ให้ดีมากๆ เพื่อที่จะสามารถส่งแขกไป ตามที่ต่างๆ ได้ และนี่ก็จะเป็นโปรเจ็คต์หลุดโลกอีกครั้ง หนึ่ง ซึ่งใช้งานได้จริงและทำความสะอาดได้ง่ายๆ โดย เรือ อะไรทำนองนั้น (หัวเราะ)